

Brede vakinhoudelijke richtlijn / info voor ouders

Dyslexie

Inleiding

Een deel van de jeugdigen heeft problemen bij het lezen en/of spellen. Vaak lukt het jeugdigen om deze problemen op school, samen met de leraar en de lees- en spellingspecialist, en met ondersteuning van hun ouders, aan te pakken. Maar dit lukt niet altijd. Het is belangrijk om de achterstand tijdig te signaleren, zodat er gericht extra ondersteuning op school gegeven kan worden en zo nodig specialistische diagnostiek en behandeling kan worden ingezet. Hiermee kan voorkomen worden dat jeugdigen ernstige belemmeringen ervaren bij het leren en hun welbevinden. Denk bijvoorbeeld aan een negatief zelfbeeld en het ontwikkelen van faalangst.

Voor wie is deze informatie?

U bent ouder van een jeugdige bij wie sprake is van (een vermoeden van) dyslexie. Om u en uw kind beter te kunnen helpen, bestaat de *brede vakinhoudelijke richtlijn dyslexie*. In deze richtlijn staat wat professionals in onderwijs en zorg samen met u en uw kind kunnen doen om ernstige lees- en/of spellingproblemen die een aanwijzing kunnen vormen voor dyslexie zo goed mogelijk te herkennen. Zodat de juiste hulp kan worden ingezet.

Deze *Info voor ouders* vat de brede vakinhoudelijke richtlijn kort samen. Het is handig als u op de hoogte bent van deze richtlijn. Zo weet u wat u van de lees- en spellingspecialist in de school of van uw hulpverlener in de zorg kunt verwachten. Ook kunt u deze informatie gebruiken als hulpmiddel bij het overleg met de betrokken professionals op de school of in de zorg.

Ernstige lees- en spellingproblemen en (het vermoeden van) dyslexie

Als er sprake is van dyslexie dan gaat het lezen en spellen zeer moeizaam. Dyslexie is een hardnekkig probleem: de problemen met lezen en/of spellen blijven bestaan, ondanks goed lees- en spellingonderwijs en extra hulp en oefening op school. Er kan alleen sprake van dyslexie zijn als er geen andere oorzaken zijn die de lees- en/of spellingproblemen kunnen verklaren.

Ondersteuning op school

Als er zorgen zijn over de lees- en/of spellingontwikkeling van een jeugdige, zorgt de leraar voor extra hulp in de klas. Denk hierbij aan extra instructie en oefening. Als blijkt dat dit onvoldoende helpt, dan vraagt de leerkracht een lees- en spellingspecialist, zoals een remedial teacher, intern begeleider of logopedist, om na te gaan wat er precies aan de hand is en hoe extra ondersteuning, individueel of in kleine groepjes, gericht kan worden gegeven. Hiervoor zijn allerlei goede instrumenten en methoden beschikbaar. In de richtlijn staat hiervan een overzicht. De lees- en spellingspecialist werkt samen met u en uw kind en de leraar. In veel gevallen leidt de extra ondersteuning tot betere resultaten. Soms blijven de resultaten, ondanks extra hulp, achter bij de verwachtingen, en is de achterstand hardnekkig. Dan kan er misschien sprake zijn van dyslexie.

De lees- en spellingspecialist van de school is op de hoogte van de mogelijkheden die er zijn om hulp en ondersteuning te krijgen voor de lees- en/of spellingproblemen van uw kind. Gewoonlijk wordt u uitgenodigd voor een gesprek over (het vermoeden van) dyslexie en de stappen die genomen kunnen worden om hiermee aan de slag te gaan. U kunt overigens ook altijd zelf vragen om een gesprek op school bij onduidelijkheden of als u zich zorgen maakt.

Specialistische diagnostiek

Als er een vermoeden is van dyslexie, kunnen de ouders, met ondersteuning van de lees- en spellingspecialist, een aanvraag doen voor specialistische diagnostiek. Een gespecialiseerde gedragswetenschapper voert deze uit. De gedragswetenschapper gebruikt hierbij informatie die door de school wordt aangeleverd over de lees- en spellingontwikkeling en geboden ondersteuning. Daarnaast zal de gedragswetenschapper vragenlijsten en testen afnemen en, als u daarvoor toestemming geeft, praten met de leraar en lees- en spellingspecialist. Natuurlijk vinden er ook gesprekken plaats met uw kind en uiteraard ook met uzelf. Op basis hiervan ontstaat een volledig beeld van de lees- en/of spellingproblemen en kan eventueel het vermoeden van dyslexie worden bevestigd. Indien sprake is van dyslexie stelt de gedragswetenschapper een dyslexieverklaring op, met daarin een beschrijving van de factoren die hierop van invloed zijn. Ook staat op de dyslexieverklaring vermeld bij welke voorzieningen uw kind baat heeft. Bij sommige jeugdigen zal extra ondersteuning binnen het onderwijs en inzet van hulpmiddelen volstaan. Bij anderen zal intensieve en gespecialiseerde zorg, in de vorm van een dyslexiebehandeling, noodzakelijk zijn.

Behandeling en ondersteuning

Een dyslexiebehandeling wordt uitgevoerd door een gedragswetenschapper die gespecialiseerd is in dyslexie. Ook andere hulpverleners, zoals logopedisten gespecialiseerd in dyslexie, kunnen bij de behandeling betrokken zijn. Bij de behandeling is zowel aandacht voor de lees- en/of spellingproblemen van uw kind en als voor eventuele psychische en/of sociale problemen die hier het gevolg van zijn. Uiteraard wordt u zelf ook bij de behandeling betrokken en gaat de hulpverlener samen met u en uw kind na hoe u de behandeling thuis kan ondersteunen. Bijvoorbeeld door samen te oefenen.

Ook de ondersteuning op school wordt voortgezet tijdens de behandeling. De behandelaar overlegt, als u daarvoor toestemming geeft, regelmatig met de school over de aanpak die werkt bij uw kind. De ondersteuning op school gaat ook door als de behandeling afgerond is.

U mag zowel van de lees- en spellingspecialist op school als van de gedragswetenschapper en de behandelaar in de zorg verwachten dat diegene u goed op de hoogte houdt en probeert samen met u en uw kind tot beslissingen te komen. U bent de ouder, dus u heeft het recht om te weten wat er speelt en om daarover mee te praten. Het is in het belang van uw kind dat u zich samen inzet.

Tips en adviezen

Als ouder bent u verantwoordelijk voor de opvoeding en ontwikkeling van uw kind. De wensen en verwachtingen van u en uw kind horen leidend te zijn. Jullie ervaringen, kijk op de problematiek en de oplossing ervan zijn van grote waarde voor de lees- en spellingspecialist, gedragswetenschapper en behandelaar. Geef als ouder ook altijd aan wat u thuis ziet bij uw kind. Een jeugdige kan op school of bij de behandelaar bijvoorbeeld niet laten zien hoe lastig hij iets vindt en thuis daardoor bijvoorbeeld snel boos worden, slecht slapen of klagen over buikpijn. De professionals onderzoeken samen met u en uw kind wat de mogelijkheden zijn: wat wilt en kunt u doen om uw zoon of dochter verder te helpen? Sta open voor adviezen en probeer daar iets mee te doen. Laat ook uw mening horen. Geef bijvoorbeeld tijdig aan als een advies niet bij

uw kind, u of uw (gezins)situatie past. Of als het oefenen thuis niet goed lukt. Kijk dan samen wat u daaraan kunt doen.

Ouders kunnen met vragen gratis contact opnemen met de advieslijn van Balans 030 - 22 550 50, zie ook balansdigitaal.nl. Zie voor meer toegankelijke informatie voor ouders ook dyslexiecentraal.nl/ouders.

Meer informatie?

De *Richtlijn Dyslexie* is gebaseerd op literatuur en gesprekken met deskundigen, professionals en cliënten. De richtlijn is te vinden op de volgende websites: www.lbrt.nl; www.nkd.nl; www.psynip.nl; www.nvo.nl; www.dyslexiecentraal.nl; www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Colofon

Brede vakinhoudelijk richtlijn dyslexie © NIP, NVO, NKD en LBRT

